

DE ROEPSTEM

Zondaguitgave van "VOORUIT", „ gewijd aan de Kiezing voor den Werkrechtersraad

VERKNOEING DER KIEZERSLIJSTEN

VOOR DEN

Werkrechtersraad

KANTON CRUYSHAUTEM

Bedrijf der Kiezers	Cruyshaute	Alwegem	Huyse	Killem	Syngem	Keutse	Noker	Wanngem-Lode	Zulte
Werklieden	136	31	46	14	59	20	27	34	124
Werkbazen	109	66	96	9	39	4	39	35	25
Barbiers	3								1
Gepensioneerde schoolmeester	1								
Onbekenden	3	13	7				5	3	3
Briefdragers	1								
Zonder bedrijf	3		1						1
Overleden	3	3			1				1
Koopmans	27								
Stadhuisbediende	1								
Fabriekant	1								
Verblijf in Frankrijk	1								
Veldwachter		1							
Klokluider		1							
Koster					1				
Hosp. der oude mannen							2		
Dienstknecht-koetsier							1		
Gehuisvest in een klooster								1	
Boschwachter								1	
Grafmaker									1
Totale der Kiezers	289	115	150	23	100	24	74	75	156

Vatten wij nu deze lijst samen.
Het kanton Cruyshaute, met zijne negen gemeenten, telt 1006 kiezers.
Van die 1006 ingeschrevenen zijn er 491 werkliden, 423 werkbazen, 4 barbiers, 1 schoolmeester, 34 onbekenden, 1 briefdrager, 5 personen zonder beroep, 8 dooden, 27 kooplieden, 1 stadhuisbediende, 1 fabriekant, 1 in Frankrijk verblijvende, 1 garde champêtre, 1 klokluider, 1 koster, 2 oude manneken der hospicie, 1 dienstbode-koetsier, 1 pensionaris uit een klooster, 1 boschwachter en 1 grafmaker.
Dus tegen 491 werkliden staan er 515 personen die niet stemgerechtigd zijn en in de stad overbiddelijk van de lijst zouden geschrapt worden.
Dat is nu voor één kanton, lezers, de anderen zijn niets beter, maar integendeel nog veel slechter.

Werklieden!

Een krachtig protest tegen dit schandaal moet uit onze rangen opgaan. Eene dergelijke knoeierij is geen kiezing meer.
MORGEN AVOND naar de Meeting en daar zult gij nog meer schanddaden vernemen en beter het doel leeren inzien, dat de anti-socialistische chefs beoogen.
Naar Valentino morgen en dat het er stroomt!

OP POST!

Maandag 6 November

om 7 1/2 ure

GROOTE MEETING

in VALENTINO, Kuiperskaai

DAGORDE:

Protestatie tegen het Kiesontwerp der Regeering.

Kiezing voor den Werkrechtersraad.

De gezellen ANSELE en VAN BEVEREN zullen het woord voeren.

De Socialistische Werkrechters zullen verslag geven hunner werkzaamheden en zich ter beschikking houden hunner kiezers.

Werklieden van Gent, in massa naar de MEETING!

Wapenstilstand opgeheven.

Na den 18 april, partijgenooten, hebben wij een wapenstilstand gesloten.

Vier, vijf jaren rusteloze strijd en eene halve overwinning eischen eenige maanden rust.

De boog kan niet altijd gespannen staan,

maar hij mag nog veel minder ontspannen blijven.

't Rusten is uit, mannen, en opnieuw blazen wij 't appel en En avant in gesloten gelederen.

Onze strijd is niet geeindigd, integendeel, zooals wij altijd gezegd hebben, wordt hij nu nog maar ernstig en beslissend.

Zal het verknoeid algemeen stemrecht, ons geen overmacht schenken, toch bezorgt het ons een grooten invloed op de wetgevende machten en berust het lot der partijen schier overal in onze handen.

Onze vijanden weten het!

Ziet maar, gezellen en gezellinnen, hoe zij zich overal organiseren, hoe zij de werkliden fleemen en vleien, beloven en dwingen, en hoe de laster, de vervolgingen en het schelden op de rooden toeneemt.

Let vooral goed op, hoe men voortdurend meer en meer pogingen aanwendt om u in verschillende vijandelijke kampen te verdeelen.

De vijand weet goed wat hij te vreezen en te verliezen heeft en wij zouden niet begrijpen wat wij te hopen en te winnen hebben?

Dat ware domheid, dat ware zelfmoord. Wij zeggen het nogmaals, partijgenooten, de wapenstilstand is opgeheven.

Al op dek! Maar nu wij den strijd hernemen verwittigen wij onze vrienden dat hij ernstiger is dan ooit.

Het algemeen stemrecht dat 5 jaar lang de spil der beweging was in België,

kon elke partijgenoot verdedigen.

Maar zal het 't zelfde zijn in een toekomstenden kiesstrijd?

Daar zal er meer te verdedigen vallen dan algemeen stemrecht, ja, een geheel programma treedt daar op den voorgrond, ons beginsel tot in zijne uiterste gevolgtrekkingen.

Eh wel, mannen, zijt gij allen goed beslagen om op het ijs te komen?

Kent gij in den grond al de punten van ons programma?

Kunt gij ze een voor een verdedigen met degelijke argumenten, met feiten?

Zijt gij niet alleenlijk sterk genoeg om elken aanval tegen ons beginsel af te weren, maar om zelve aan te vallen en als pionnier onzer gedachten op te treden?

Dat zoudt gij allen moeten zijn, kameraden, gij vooral, Gentsche socialistes, omdat gij het kunt zijn.

Hebt gij niet dagelijks uw blad? Bezit gij geen brochurenhandel? Wie heeft eene schoonere, rijkere bibliotheek als gij? In welke stad worden meer voordrachten en meetings gehouden?

Denkt dan eens hoe veel meer voordeel gij geniet, buiten onze arme broeders van Aalst, Geeraardsbergen, Dendermonde, St-Nicolaas, Lokeren, enz.

Gij kunt en gij moet geharnast zijn tot den strijd.

Vergeet het niet, vrienden, welke schoone, groote rol gij te vervullen hebt. Vlaanderen rekent op u, de kleine groepen die nu links en rechts bestaan in de vlaamsche steden, dat zijn uwe kinderen, die van u steun en licht verwachten en steeds angstig en hoopvol tevens, luisteren naar de stem die uit Gent opgaat.

Daar juichen die armen in de hutten, wanneer de vlag fier wappert te Gent, wanneer Vooruit zijn strijd- en triomfkreet over 't vlaamsche land doet galmen en hoop en vertrouwen in 't hart der ongelukkigen stort.

Maar de treurnis, de moedeloosheid heerschen in Vlaanderen wanneer Gent treurt, wanneer onze bataillons niet voortdurend slagvaardig staan en dan laten onze twijfelaars uit 't land van Aalst, onze fosfoorbewerkers uit Geeraardsbergen, onze wevers uit Ronse, Lokeren en Sint-Nikolaas het hoofd op de borst zinken.

Maar Gent zal niet zwijgen, Gent zal niet rusten, Gent zal niet wijken, Gent zal eeuwig strijden en triomfeeren.

Dat moet gij zweren, daaraan moet gij helpen, mannen.

De wapenstilstand is geheven, morgen naar de meeting, dat het stroomt in Valentino, al de soldaten in 't gelid en voortwaarts ten strijd en ter overwinning.

Een beetje Geschiedenis

Vooruit heeft reeds verhaald hoe de dompers, met medewerking van politie en fabriekanten, het in 1878 aan boord legden in de kiezing voor den Werk- en Nijverheidsraad. In 1881 ging het niets beter.

Men oordeele:
In 1881 werden er van de oude kiezerslijst 66 namen geschrapt. Er waren op de oude lijst van 1878, 713 kiezers ingeschreven, daar afgerekend de 66 verworpenen personen, trof men op de lijst van 1881 aan:

Oude kiezers 647
Nieuw ingeschrevene . . . 371

Dit maakt te samen . 1018

Dat men het nu wete, van die 371 nieuwe kiezers er slechts 9 waren die uit eigen beweging zich gingen aanvechten, en zij werden slechts aanvaard op vertoon van een spaarboekje van 100 frank. De rest werd aanvaard zonder eene enkele formaliteit te moeten vervullen.

Om nu te bewijzen hoe verre de onrechtvaardigheid is gegaan, dient men te weten

dat er 1 persoon als kiezer werd ingeschreven die geen 24 jaar oud was, een ander nog geen 25 jaar tellende, een derde waarvan de woonst niet werd vermeld en een groot getal anderen waarvan noch de stad, noch het geboortjaar vermeld waren.

Op de lijst figureerden 9 personen der verledene eeuw, 52 die 70 tot 80 jaar waren en verscheidene dooden.

Waren als kiezers ingeschreven 3 bestuurders, — waren dat misschien ook werkliden? — 166 personen, — meestal meestergasten, — die een onderscheidingsteeken bezaten, 34 personen die eene medaille voor moed en zelfopoffering hadden en 131 meestergasten waarvan er 83 nieuw ingeschreven waren.

Al de nieuwe aangecomene kiezers waren bijna allen leden van zoogezegde volksmaatschappijen, als van 't Crombrughe's genootschap, enz. Aan de werkliden die men min of meer verdacht socialist te zijn en die zich kwamen aanvechten om kiezer te zijn, antwoordde men schamtelooz: **Er zijn al kiezers genoeg!** Daarbij had men zelfs de werkliden niet gewaarschuwd dat zij zich konden aanvechten. De dompersklok, had de meesterknechten van werkhuizen en fabrieken gelast eene lijst op te maken van werkliden die zij door beloften en bedreigingen dwongen tegen de socialistes te stemmen; deze lijsten werden door de dompers ingediend en al de namen die er op stonden werden als kiezer ingeschreven!

Deze ongehoorde schanddaad werd door een der kruipers kandidaten publiek in de herbergen verteld; hij pochte er op de schamtelooze kerel, dat de dompers meester waren over de politie!

En het is wederom tegenover dezelfde klok dat de socialistes staan in den huidige kiesstrijd!

Om zich een gedacht te geven van de ongelooftelijke verraderlijkheid en lafheid van sommige toen zetelende werkrechters, die deelmaakten van den Vrijen Knielersbond diene het volgende:

Sinds jaren bestond er in den Raad een gebruik, dat zoo belachelijk als onrechtvaardig mag genoemd worden. Indien men geen werkboek bezat, kon men in den Raad niet gehoord worden.

Door onze mannen werd in den Raad een voorstel gedaan, om hieraan een einde te stellen.

Eene zitting werd in de herberg den Duitsch in den schoot der Broedertijde Wevers gehouden waar al de werklidenrechters tegenwoordig waren, ook zij die zich later aan de fabriekanten verkochten.

Na eene beraadslaging van omtrent drie kwart uurs, werd er eene stemming uitgebracht, waarbij al de werklidenrechters, let wel, zonder eene andere uitzondering stemden voor de afschaffing van den werkboek.

Ten gevolge der onrechtvaardigheden in de samenstelling van den Raad in 1878, gaven onze geestverwanten hun ontslag. Anderen werden door de welwillende voorspraak van zijnen Majesteit de koning van sommige Belgen uit den Raad gezet. De kruipers bleven op hunne plaats, en zooals het gentsche spreekwoord zegt, den hoop vermeerderde maar hij verbeterde niet.

Wij kenden nu wel de klok die er bleef en onze plaats innam, maar tot zooveel verraad dachten wij hun niet in staat. Zij die voor de kiezing de fabriekanten hadden gesmeekt om hunne kandidaten te ondersteunen en hunne werkliden te dwingen voor hun te stemmen; zij, die door de politie waren bevoorrecht en ondersteund; zij die zich aan de verraderlijkste schelmerijen hadden plichtig gemaakt, konden dus ook niets anders dan met de patroons samenspannen.

Het eerste loffelijk werk dat zij er verrichtten greep plaats in de zitting waarin de voorzitter en de voorzitter werden aangesteld. Het was daar dat een werkrechter, ten aanhoore van de fabriekanten zelve, eene redevoering las waarin hij de werkliden op de laatste wijze beledigde, en zwoer de socialistes in de toekomstige kiezing altijd tegen te werken.

Dit meesterstuk van lafheid en karakterloosheid werd op 18 exemplaren gedrukt, en zeer waarschijnlijk is het nog altijd in de archieven van den raad te vinden.

Maar dit was niet al, er moest meer gebeuren. In een nummer van de Stad Gent troffen wij iets beters aan.

36 CENTIEMEN PER KILO
per Riem van 8 1/2 kilo's genomen

TE VERKRIJGEN :
Ten Bureele der drukkerij van dit blad